

Türban ve Atatürk - 3

İçeriği Yazan: [Oğuz Kemal ÖZKAN](#) [1] Zaman: Pzt, 23/12/2013 - 20:08

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Mustafa Kemal Atatürk, her konuda olduğu gibi kadının kılık-kıyafeti konusunda da, yobazın ağzında bir sakız olan taklitçilik-batılaşma eleştirisinin aksine her milletin kendi ananesine, adetlerine ve milli hususiyetlerine göre hareket edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu sözünü hatırlamak isteyenler bir önceki yazımıza bakabilir.

Atatürk Türk kadınının kılık-kıyafeti konusunda, milletin tarih ve ruhunu göz önüne almamayı, bazı milletlerin zevk alemlerini taklit ve tatbika kalkışmayı bir hata olarak görmekteydi. Temel hedefi, açıklık ya da kapalılık noktasında aşırılığa kaçmadan Türk kadınını **ilmi, ahlakî, içtimai, iktisadi hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve destekçisi yapmaktı**. Din gereği olan örtünmenin de **kadınların sıkıntı çekmesine yol açmayacak ve adaba aykırı olmayacak, kadını hayatından, sosyal hayata katılımından tecrit edecek bir şekilde olmaması gerektiğini söylemiştir**.

Atatürk, gezileri sırasında başına bir bez veya bir peştemal veya buna benzer bir şeyler atarak yüzünü gözünü gizleyen ve yanından geçen erkeklere karşı ya arkasını çeviren veya yere oturup yumulan kadınları görünce, bunu öncelikle erkeklerin bencilliği olarak nitelemiş ve uygar bir milletin anasına yakışmayan bir tavır olduğunu belirtmiştir.

Bunu söylerken aynı zamanda kadının dış görünüşünden ve kıyafetinden ziyade kültür ve faziletiyle örnek olması gerektiğini vurgulamıştır.

Cumhuriyet devrimlerini batı taklitçiliği olarak niteleyen dincilerin elbette bu bakış açısına da itirazları olacaktır. Onların çıkış noktası, kadının varlığını bir tahrik unsuru olarak görmek olduğundan tepeden tırnağa kapamak temel hedefleridir. Kadının sesini, dokunmasını, ona dokunmayı bile tahrik unsuru sayan zihniyetin zaten kadının sosyal ve ekonomik hayata katılmasını tasvip etmesini beklemiyoruz.

Ancak son dönemde ortaya çıkan türban-tesettür manzaraları da bu zihniyetten farklı gibi görünse de bakış açıları kadını hem akli hem dış görünüş açısından bir kalıba dökmekten öteye gidememektedir. Bu modelin çıkış noktası da kadının bir saç telinin gözükmesini haram saymaktan geçtiğinden, başın kapatıldığı ama neredeyse bütün uzuvların gerek makyajla gerek kıyafetleriyle dışarı fırladığı manzaralarla karşılaşmaktadır.

Elbette zamanımızda sadece kadının değil, hiç kimsenin dış görünüşüne, giyim tarzına temel insan hakları açısından karışılması doğru değildir. Hele yasaklarla ya da aşağılamalarla hiçbir sorunun çözülemeyeceği zamanla-tarihle sabittir. Kadın-erkek eşitliğini savunanların çıkış noktası da kadının sosyo-ekonomik hayata katılamadığı bir toplumun bir kanadının kırık olacağının, dolayısıyla böyle bir ülkenin kalkınamayacağı bilinci olması gerekmektedir. Atatürk'ün dediği gibi;

'İnsan topluluğu kadın ve erkek denilen iki cins insandan mürekkeptir. Kabil midir ki, bu kütlenin bir parçasını ilerletelim, ötekini ihmal edelim de kütlenin bütünlüğü ilerleyebilsin. Mümkün müdür ki, bir cismin yarısı toprağa zincirlerle bağlı kaldıkça öteki kısmı göklere yükselebilsin?'
(Kız Meslek Lisesi -Ankara 1933 Mustafa Kemal Atatürk)

Din ve türban, her ne olursa olsun birer siyasi sömürü aracı olmaya her dönem devam edecek ama Türk kadını da tarihinden ve kültüründen aldığı icazetle bu zihniyetin bütün engellemelerine rağmen 1923'te bu topraklardan içeri giren ışığın peşinden tüm fazileti ve kültürüyle yürümeye devam edecektir.

Oğuz Kemal ÖZKAN

oguzkemal.ozkan@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Güncel](#) [2]
- [İç Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (02/05/2024 - 14:00 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/turban-ve-ataturk-3>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/oguz-kemal-ozkan>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>

[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>